

at hvis Kommunen skulde beholde de 3 Arter af Skoler, stod man snart overfor Opførelsen af to nye Skolebygninger, hvilket man vilde undgaa. Kommissionens Mindretal, 4 Medlemmer — Flertallet var 5 —, udtalte, at Virkningen af den nye for faa Uger siden stadfæstede Skoleplan ikke endnu kan bedømmes, og at der intet er sket, som ikke har været eller burde have været forudsat ved Skoleplanens Affattelse, hvorfor det ikke kunde gaa med til Ændring allerede nu. Byraadet vedtog derefter den 27. Februar — altsaa omtrent 2 Maaneder efter, at man havde faaet den sidst vedtagne Skoleplan stadfæstet — med 10 Stemmer mod 8 en ny Skoleplan, hvorefter Betalingsskolerne skulde udgaa. Mindretallet, 8 Medlemmer, hvortil et fraværende Medlem senere sluttede sig — de stod ved Afstemningen 10 mod 8, men i Virkeligheden var det altsaa 10 mod 9 —, indgav et Minoritetsvotum, hvori der udtaltes, at de ikke kunde se nogen Grund til at fravige en for ganske nylig, for faa Uger siden vedtagen og derefter stadfæstet Ordning, som forsøgsvis skulde gælde til 1910. Desuden var der en Række Fædre til Børn i Betalingsskolen, som indgav en Adresse derom og udtalte, at den Skoleplan, der arbejdedes under i Aarhus, var ganske ny, saa, at en Forandring deri for uheldede maatte tage sig ud som unyttigt og skadeligt Hastværk. Den næste Part af dem, som have Afgørelsen her, er Skoledirektionen, og dens Flertal var imod et saa mærkeligt Hastværk som nu igen at skulle lave en ny Skoleplan, efter at man havde faaet en for et Par Maaneder siden. Ministeriet anmodede derfor, efter at Sagen havde været behandlet der, Skoledirektionen om at tilkendegive Byraadet, at Ministeriet i Overensstemmelse med Skoledirektionens Flertal havde udtalt, at det i alt Fald ikke for Tiden vilde kunne imødekomme det foreliggende Andragende allerede under Hensyn til, at den nugældende Skoleplan for Kommunen var bleven stadfæstet for saa kort Tid siden og i Løbet af 1910 skulde gennemses paa ny.

Den hele Sag er altsaa den, at i December Maaned 1907 stadfæstedes en af Byraadet vedtagen Skoleplan, og et Par Maaneder efter kom Byraadet og vilde

have den forandret, idet man nu i Skolekommissionen med 5 Stemmer mod 4 og i Byraadet med 10 Stemmer mod 8 — den niende havde været fraværende — havde vedtaget noget nyt; og dertil fandt Ministeriet sig ganske vist ikke beføjet. Der skal vedtages Skoleplaner for hver Kommune i Landet, og naar man saa, efterhaanden som dette Arbejde er færdigt, 2 Maaneder efter kommer og siger: Nu ere vi blevne en Majoritet af en Stemme mere til den anden Side i Byraadet end før, nu ville vi have noget nyt og have forkastet, hvad der er stadfæstet for 2 Maaneder siden, saa er det et mærkværdigt Hastværk og en mærkelig Forretningsgang. Det er hele Spørgsmaalet om Aarhus Skole; fra Ministeriets Side er der dermed intet principielt afgjort om, hvorvidt der i Fremtiden skal bestaa Betalingsskoler eller ej.

Om de private Skoler i København udtalte det ærede Medlem, at hvis man opgav Betalingsskolen her i Byen, vilde man faa en stor Mængde daarlige private Skoler, og det ærede Medlem omtalte endogsaa de tidligere Madamme-Skoler, som man havde haft her i Byen. Men er det dog ikke saaledes — jeg spørger det ærede Medlem —, at man i København har ret strenge Betingelser for at oprette private Skoler? Det er jo absolut ikke fri Næring i København; København har jo, som jeg saa ofte har omtalt, og som det ærede Medlem mærkelig nok sjældent vil være ved, et meget betydeligt Selvstyre paa sit Skolevæsens Omraade; og benyttende sig af dette Selvstyre har Københavns Kommune ogsaa vedtaget, at Oprettelsen af private Skoler her i Byen ingenlunde er fri Næring, og den har endogsaa stillet ret skarpe Betingelser for Adgang til at oprette og drive saadanne private Skoler; saa den Frygt, at man skulde faa en Række daarlige Skoler, svarende til de tidligere Madamme-Skoler, synes mig i hvert Tilfælde ikke ret at høre hjemme her.

Det ærede Medlem omtalte Skoletilsynet, det vil sige naturligvis paa en ganske ubillig Maade. Det ærede Medlem stemplede her alle Landets Præster i deres Stilling til Skolevæsenet, som om Præsterne overalt modsatte sig enhver Fremgang i det kommunale Skolevæsen og lagde en hemmende Haand derpaa. Denne al-